

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น นักเรียนไม่สนใจกฎระเบียบของสังคม ละเลย ข้อบังคับของโรงเรียน เชื่อเพื่อนมากกว่าผู้ปกครองหรือครู การไม่ตั้งใจเรียน การหนีเรียนการ แต่งตัวไม่สุภาพ แสดงท่าทีไม่เหมาะสมในสถานที่ต่างๆ รวมทั้งมีพฤติกรรมไปในทางชั่วสาว ระหว่างกลุ่มนักเรียนด้วยกัน เป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนาของสังคมส่งผลให้นักเรียนมีผลการ เรียนตกต่ำลง เพิ่มความหนักใจให้แก่ผู้บริหาร โรงเรียน คณะครูและ ผู้ปกครอง ขณะเดียวกัน นักเรียนก็หันไปให้ความสนใจเรื่องของเกมและสื่อต่างๆ เพื่อความบันเทิงมากขึ้น ทำให้การแบ่ง เวลาสำหรับการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองลดน้อยลง ประกอบกับสภาพสังคมไทยก็เปลี่ยนแปลง ไปสู่การเป็นครอบครัวเดี่ยว พ่อแม่ทุ่มเทเวลาทำงาน หาเงิน เพื่อใช้เงิน และเทคโนโลยีเลี้ยงดูเด็ก เช่น ช้อปทีวี ช้อปเครื่องเล่นเกมคอมพิวเตอร์ให้ลูกเล่นที่บ้าน เพราะคิดว่าดีกว่า ปลอดภัยกว่าที่จะให้ ลูกไปเล่นนอกบ้าน จึงทำให้เกิดผลเสียต่อการพัฒนาการของนักเรียน แม้ว่าประเทศไทยจะมีการใช้ งบประมาณมากเพื่อพัฒนาการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการปฏิรูปการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ฯลฯ แต่ปัญหาการศึกษาของเด็กไทยยังมีอยู่มาก

เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวนักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทั้งทางด้านความรู้คู่ คุณธรรม สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว รู้จักพึ่งตนเอง สามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติจึงได้พัฒนา มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นกรอบในการประเมินคุณภาพและเป็น แนวทางให้หน่วยงานและสถานศึกษามุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานต่างๆ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการในคราวประชุมเมื่อวันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2543 มาตรฐานการศึกษามีทั้งหมด 27 มาตรฐาน 91 ตัวบ่งชี้ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐาน ด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมี คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีวินัย มีความรับผิดชอบปฏิบัติตาม

ระเบียบและหลักธรรมเบื้องต้นของแต่ละศาสนา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545 : 14) การปลูกฝังและเสริมสร้างวินัยให้แก่คนในชาติ จึงต้องดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่องและไม่ปล่อยให้เป็นภาระหน้าที่ของรัฐบาลแต่ฝ่ายเดียว หากแต่เป็นหน้าที่ของประชาชนในชาติทุกฝ่ายจะต้องช่วยเหลือและร่วมมือกัน โดยเริ่มที่เยาวชนซึ่งเป็นนักเรียนตั้งแต่แรกเกิดขึ้นไป ด้วยการฝึกฝนอบรมจนเป็นนิสัย และนำระเบียบวินัยที่ฝึกฝนไว้นั้นออกไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน ในชุมชนให้ประพฤติปฏิบัติตามไปด้วย วินัย จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีความจำเป็น สำหรับนักเรียนเพราะ “วินัย” เป็นคุณสมบัติที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ประพฤติดีและเป็นคุณสมบัติพื้นฐาน ในการดำเนินชีวิตต่อไปในอนาคต และวินัยจะเป็นสิ่งที่ช่วยในการเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะวินัยจะเป็นสิ่งที่ป้องกันจากสิ่งที่รบกวนยั่วต่อการเรียนรู้ และทำให้การเรียนรู้ถูกรบกวนน้อยที่สุด

ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญการสร้างวินัยในตนเองสำหรับนักเรียน จึงมีแนวคิดจะประยุกต์องค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีสื่อและการสื่อสารมาใช้ประโยชน์ ในการสร้างสื่อวีดิทัศน์ สารคดีเพื่อช่วยประชาสัมพันธ์และการสร้างการมีระเบียบวินัยในตนเอง โดยการสื่อสารให้ผู้ชมกลุ่มเกิดความตระหนักรู้ เข้าใจ จดจำเรื่องราว และคุณค่าของการมีระเบียบวินัย โดยวิธีการเริ่มต้นจากการเก็บข้อมูลความต้องการจากตัวแทนของกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มประชากรที่เกี่ยวข้องโดยตรง จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และคัดเลือกหาวิธีการผลิตสื่อสารคดีที่เหมาะสม ทั้งด้านเทคนิคและเนื้อหาของเรื่อง จากนั้นจึงสร้างเครื่องมือ โดยแบ่งงานวิจัยเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนการผลิตสื่อสารคดีและส่วนบ่งชี้ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและความพึงพอใจ เมื่อจัดทำเครื่องมือเสร็จจะนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งส่วนบ่งชี้จะเป็นเครื่องยืนยันความเหมาะสมของสื่อวีดิทัศน์ในการประชาสัมพันธ์และการมีระเบียบวินัยในตนเอง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนาสื่อวีดิทัศน์สารคดีเพื่อการประชาสัมพันธ์และสร้างการมีระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความพึงพอใจจากสื่อวีดิทัศน์สารคดีเพื่อการประชาสัมพันธ์และสร้างการมีระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

หลังจากที่ได้ทำการศึกษาวิจัยและได้เผยแพร่ผลการวิจัยตามกรอบแห่งเวลา ก่อให้เกิดประโยชน์ที่สำคัญหลายด้าน ดังนี้

1. ได้ข้อมูลสภาพการมีระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการสร้างเสริมวินัยด้วยสื่อวีดิทัศน์
2. ได้พัฒนาสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ตามความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียนและผู้ปกครอง เป็นต้น
3. ผลการเผยแพร่สื่อได้ช่วยกระตุ้นความสำนึกแก่นักเรียนและเยาวชนให้มีการสร้างเสริมวินัยด้วยตนเอง และช่วยผลักดันให้หน่วยงานที่รับผิดชอบนำไปกำหนดแผนและนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียนและเยาวชนให้สอดคล้องกับการพัฒนาสังคมในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้ได้กำหนดขอบเขต ดังนี้

1. ขอบเขตของการสร้างสื่อวีดิทัศน์
 - 1.1 ด้านเนื้อหา กำหนดลักษณะรูปแบบ (Theme) ตลอดจนเนื้อหา บทบรรยาย บทสนทนา ทั้งภาพและเสียง ต่างๆ ที่ปรากฏในสื่อวีดิทัศน์ ให้มีเนื้อหาเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์และสร้างการมีระเบียบวินัยในตนเอง ให้มีลักษณะที่สร้างสรรค์ สวยงาม สื่อสารให้เข้าใจได้ง่าย และสอดคล้องกับแนวคิดของงานและเนื้อหาที่ผู้ผลิตกำหนด
 - 1.2 ด้านสถานที่ ดำเนินการถ่ายทำสื่อวีดิทัศน์ที่โรงเรียนสันป่ายางวิทยาคม และชุมชนตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
 - 1.3 ด้านเทคนิคถ่ายทำและตัดต่อภาพยนตร์ คำนวณและศึกษาทฤษฎี เทคนิคการถ่ายทำ การตัดต่อภาพและเสียง ที่ใช้ในการผลิตสื่อที่ดี มานำเสนอใช้ในการสร้างสื่อวีดิทัศน์สารคดีเพื่อการประชาสัมพันธ์และสร้างการมีระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียน
 - 1.4 ด้านเวลาในการนำเสนอสื่อ ได้จากการวิเคราะห์คำถามปลายเปิดที่ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสื่อวีดิทัศน์

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครูประจำชั้น ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ปีการศึกษา 2556 รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,078 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหาร ซึ่งเลือกอย่างเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายกิจการนักเรียน รวมจำนวน 5 คน

กลุ่มที่ 2 ครูประจำชั้นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2556 ซึ่งเลือกอย่างเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 12 คน

กลุ่มที่ 3 นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2556 ซึ่งเลือกอย่างเจาะจง (Purposive Sampling) เฉพาะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/5 จำนวน 40 คน

กลุ่มที่ 4 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ ซึ่งเลือกอย่างเจาะจง (Purposive Sampling) เฉพาะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/5 จำนวน 40 คน รวมทั้งสิ้น 97 คน

3. ขอบเขตด้านสถานที่

การวิจัยครั้งนี้ใช้โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ และเขตบริการของโรงเรียนเป็นสถานที่การวิจัย

4. ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระยะเวลาตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2556 ถึง มกราคม 2557

5. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่จะศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

5.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ นักเรียน ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองนักเรียน วิถีทัศนศาสตร์เพื่อการประชาสัมพันธ์และสร้างการมีระเบียบวินัยในตนเอง

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1) ระดับความพึงพอใจของนักเรียนภายหลังจากการชมวิถีทัศนศาสตร์

2) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสื่อวิถีทัศนศาสตร์เพื่อประชาสัมพันธ์เยาวชนให้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีระเบียบวินัยในตนเอง

3) ความพึงพอใจจากการได้ชมสื่อวีดิทัศน์ของกลุ่มตัวอย่าง หลังรับชมสื่อวีดิทัศน์สารคดีเพื่อประชาสัมพันธ์เยาวชนให้ตระหนักถึงความสำคัญของการมีระเบียบวินัยในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ จังหวัดเชียงใหม่

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีลำดับขั้นตอนการดำเนินการ คือ
 - 1.1 ขั้นเตรียมการ
 - 1.1.1 ศึกษาทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างการมีระเบียบวินัย
 - 1.1.2 เลือกเรื่อง เนื้อหา วิธีการนำเสนอ
 - 1.1.3 จัดทำแบบสอบถาม เก็บข้อมูลความต้องการของบุคลากรที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาวิเคราะห์เป็นตัวกำหนดทิศทางการดำเนินการ
 - 1.1.4 สร้างบทสารคดี เขียนสตอรี่บอร์ด เรื่องราวที่จะนำเสนอ
 - 1.1.5 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา
 - 1.1.6 จัดทำเครื่องมือเพื่อสอบถามผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1.7 วางแผนการถ่ายทำสารคดี
 - 1.2 ขั้นตอนการดำเนินงานผลิตสื่อวีดิทัศน์
 - 1.2.1 สร้าง/ถ่ายทำสารคดีตามแผนการดำเนินงาน
 - 1.2.2 ติดต่อสื่อวีดิทัศน์ให้เสร็จสมบูรณ์
 - 1.2.3 นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อทำการปรับปรุงแก้ไข
 - 1.3 ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและความพึงพอใจ
 - 1.3.1 ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามก่อนชมสื่อวีดิทัศน์สารคดี
 - 1.3.2 ให้กลุ่มตัวอย่างชมภาพยนตร์สารคดี
 - 1.3.3 ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามหลังชมภาพยนตร์สารคดี
 - 1.3.4 สรุปผล
2. การจัดทำสื่อวีดิทัศน์ชุดนี้จะจัดทำเผยแพร่ให้เฉพาะกลุ่มนักเรียน ผ่านการเปิดรับชมในชั้นเรียน ซึ่งมีการทดสอบประสิทธิภาพและความพึงพอใจโดยตอบแบบสอบถามทั้งก่อนและหลังการชมสื่อวีดิทัศน์ที่สร้างขึ้น